

Jobba med Leaböckerna i förskolan!

- Inspirationsmaterial till pedagoger.

Läsfrämjande och språkutvecklande arbete lyfts fram i den reviderade läroplanen, Lpfö 18 giltig från den 1 juli 2019.

Barns möjligheter att utveckla sitt språk genom att lyssna till högläsning och samtala om texter betonas som viktiga inslag i detta arbete.

Inspirationsmaterialet till Leaböckerna erbjuder just detta:

- Att lyssna till högläsning
- Att samtala om texter

Övriga mål i Lpfö 18, som upplägget träffar:

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla

- förmåga att ta hänsyn till och leva sig in i andra människors situation samt vilja att hjälpa andra
- respekt och förståelse för alla människors lika värde och de mänskliga rättigheterna

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla

- förmåga att lyssna på och reflektera över andras uppfattningar samt att reflektera och ge uttryck för egna uppfattningar
- fantasi och föreställningsförmåga
- förmåga att använda och förstå begrepp, se samband och upptäcka nya sätt att förstå sin omvärld

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla

- intresse för och förmåga att uttrycka tankar och åsikter så att de kan påverka sin situation
- intresse för berättelser, bilder och texter i olika medier, såväl digitala som andra, samt sin förmåga att använda sig av, tolka, ifrågasätta och samtala om dessa
- ett nyanserat talspråk och ordförråd samt förmåga att leka med ord, berätta, uttrycka tankar, ställa frågor, argumentera och kommunicera med andra i olika sammanhang och med skilda syften

Inspirationsmaterialet lämpar sig för 4-,5- och 6-åringar med max 12 barn i gruppen.

Tillvägagångssätt

1. Jobba med förståelsen
2. Högläsning av boken
3. Samtal om boken

Illustration: Johanna Rehn

Lea Lejontämjare på prinsesskalas

Författare: Lotte Lannerberth

Illustratör: Johanna Rehn

1. Jobba med förförståelsen

- Fråga: "Vad ser ni på bilden?"
- "Nu ska vi se om vi kan beskriva personerna. Jag börjar med att säga en sak och sen är det nästas tur att säga en sak. Kommer man inte på något nytt kan man säga samma sak som någon annan eller sitta tyst. Ok, då säger jag: Jag ser en person med orange hår."

Barnen kan beskriva hår, ansikte, kläder, attiraljer som prinsesskrona och hatt, stjärnor, mönster, text med mera.

Observera att detta inspirationsmaterial inte är något facit. Det som kommer fram kommer fram. Allt måste inte sägas.

- "Nu ska vi se om vi kan säga någonting om vad som är lika och vad som är olika på bilden. Vi börjar med lika. Jag kan börja: Båda personerna på bilden har hår".

Exempel på lika:

Båda har ögon, näsa, mun, armar, mage, ben, fötter, kläder, något i handen.

Exempel på olika:

En har orange, vågigt hår – en har gult, taggigt hår

En har hatt – en har inte hatt

En har glugg – en har inte glugg

En har en trollstav i handen – en har en prinsesskrona i handen

En har väst – en har ingen väst

En har vita prickar på tröjan – en har trekanter

En har klänning – en har tröja och kjol

- ”Hur ser barnen ut i ansiktena? Vilken känsla tror ni de har?”

Exempel: Är de glada, förväntansfulla, nöjda, lyckliga?

- ”Ska jag läsa boken för er och så pratar vi igen efteråt och ser om vi tillsammans kan komma på vilken känsla det kan röra sig om?”

2. Högläsning av boken

Självklart stannar du upp om frågor eller reflektioner dyker upp undervägs. Vid en första läsning av boken är det viktigt att alla reaktioner ges utrymme. Det kan också vara bra att visa upp en bild på en tapir och en hammock.

3. Samtal om boken

Printa ut Johanna Rehns illustrationer av Lea och Elliot, klipp ut och klistra upp på pinnar. Bild för utskrift finns på hemsidan under fliken handledningar. Nu kan du hålla fram Lea när ni pratar om Lea och hålla fram Elliot när ni pratar om Elliot. Det gör det tydligare vem ni pratar om och det gör karaktärerna mer levande.

- ”Nu känner ni personerna på framsidan. Vad kan ni berätta om dem? Vi börjar med personen till vänster. Och vad vet vi om personen till höger?”
- ”Vad är det som händer i berättelsen?”

Om det är svårt att få barnen att prata fritt kan du ställa frågor:

1. Varför tror du Lea tycker det är tur att Elliot ska med på kalaset?
2. Tycker Lea om att klä ut sig? Vad vill hon helst klä ut sig till?
3. Varför tror ni Lea vill att Elliot lämnar hennes paket också?
4. Varför tror ni Lea och Elliot smyger ut i trädgården?
5. Vad är det alla letar efter?
6. Varför blir Rebecca ledsen?
7. Hur lyckas Lea och Elliot fånga tapiren?
8. Vad är tapiren egentligen?
9. Varför får Lea och Elliot stå först i kön till fiskdammen?
10. Lea säger: "Tur jag hade hatt". "Och tur du hade tyllkjol." Varför säger hon så?

- "Innan vi läste funderade vi på vilka känslor Lea och Elliot har på framsidan. Nu när ni har hört historien; vilken känsla tänker ni att de har? Hur ser ni det? Varför tror ni det?"

Exempel: Glada. Lea och Elliot fångade kaninen och Rebecca blev så glad att de fick stå först i kön till fiskdammen. Man kan säga att de blev hjältar.

"Har ni fått känna er som en hjälte någon gång? Har ni gjort något som någon blivit riktigt tacksam för?"

- "Jag vet inte om ni la märke till att Lea och Elliot gjorde tecken till varandra i boken? Här på sidan tre, till exempel, gör Elliot ett tecken. Vad tror ni det kan vara för tecken? I texten står det: "Elliot gör tecknet för prinsessa och säger: 'Inte hatt'." Tecknet betyder alltså... vadå? Just det: prinsessa."

"Om man kollar på sista sidan får man veta varför Lea och Elliot använder tecken. Det är för att Elliot har Downs Syndrom. När man har Downs syndrom kan det vara lite svårare att lära sig prata och då kan man använda tecken så att andra lättare ska förstå vad man vill säga. Det kan finnas olika anledningar till att man pratar med hjälp av tecken, till exempel att man inte hör. Eller att man har svårt att uttala orden. Så det är bra att tecken finns. Kan ni några tecken?"

"Om ni inte får lov att prata, men ni vill att jag ska komma; vilket tecken kan ni visa då? (vinkar fram med ena handen). Och om ni vill att jag ska stanna? (håll upp ena handen som stopp). Och om ni vill att jag ska vara tyst? (pek fingret framför läpparna)."

- "Nästa gång vi läser *Lea Lejontämjare på prinsesskalas* ska vi titta på vilka tecken som finns i boken och försöka lära oss dem. Men nu slutar lässtunden för idag. Så kul det har varit att läsa med er!

Läsning nr 2: Fokus på tecknen

- "Nu ska vi läsa boken om Lea Lejontämjare igen och den här gången ska vi se vilka tecken Lea och Elliot använder. Är ni beredda?"

När det är ett tecken i boken stannar ni upp och gör tecknet. När ni läst klart frågar du: "Minns ni tecknen?" och så får alla öva sig på att göra tecknen.

Läsning nr 3: Leta grodor

Ha med en gosedjursgroda att visa upp. Leta efter grodor i boken. Det finns en groda på varje uppslag (ett uppslag är exempelvis s. 1 + 2, s. 3 + 4)

Andra attiraljer som är bra att visa upp:

En prinsesskrona

Ett trollspö

En trollkarlshatt

En tyllkjol

En kanin

Efter läsningen:

Låt barnen leka med sakerna. Kanske leker de Lea och Elliot och kanske tar ett barn trollspöet, pekar på kaninen och säger: "Stopp! Du groda!"

Om barnen leker och använder ord från boken och från samtalen om boken, främjas inte bara deras fantasi utan även deras språkförmåga.

Lycka till!